T084 TKL 2 (52) 1509 Luận Đại Trí Độ-Giải Thích Phẩm 32-So Sánh Tháp Báu

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57

LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ
QUYEÅN 57
GIAÛI THÍCH PHAÅM BA MÖÔI HAI: SO SAÙNH THAÙP BAÙU

KINH: Baáy giôø Phaät baûo Thích-ñeà-hoaøn nhôn: Neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät saâu xa maø thoï trì, thaân caän, ñoïc tuïng, nhôù nghó ñuùng, taâm khoâng rôøi Taùt-baø-nhaõ, gaëp khi hai traän giao chieán, thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy tuïng Baùt-nhaõ Ba-la-maät, ñi vaøo giöõa traän troïn khoâng maát maïng, ñao teân chaúng laøm thöông toån. Vì sao? Vì thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy, suoát ñôøi tu Saùu Ba-la-maät, töï mình töø ñao teân daâm duïc, cuõng töø ñao teân daâm duïc cuûa ngöôøi khaùc; töï mình töø ñao teân saân nhueá, cuõng töø ñao teân saân nhueá cuûa ngöôøi khaùc; töï mình töø ñao teân ngu si, cuõng töø ñao teân ngu si cuûa ngöôøi khaùc; töï mình töø ñao teân taø kieán, cuõng töø ñao teân taø kieán cuûa ngöôøi khaùc; töï mình töø ñao teân trieàn caáu, cuõng töø ñao teân trieàn caáu cuûa ngöôøi khaùc; töï mình töø ñao teân kieát söû, cuõng töø ñao teân kieát söû cuûa ngöôøi khaùc. Kieàu-thi-ca! Do nhaân duyeân aáy neân thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy khoâng bò ñao teân laøm thöông toån. Laïi nöõa, Kieàu-thi-ca! Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät maø thoï trì, thaân caän, ñoïc tuïng, nhôù nghó ñuùng, taâm khoâng rôøi Taùt-baø-nhaõ, thì hoaëc laáy thuoác ñoäc xoâng, hoaëc duøng keá ñoäc, hoaëc duøng haàm löûa, hoaëc duøng nöôùc saâu, hoaëc muoán duøng dao gieát, hoaëc boû thuoác ñoäc, caùc vieäc aùc nhö vaäy ñeàu khoâng theå laøm toån thöông. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ Ba-la-maät aáy laø thaàn chuù ñaïi minh, thaàn chuù voâ thöôïng. Neáu thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy hoïc thaàn chuù ñaïi minh thì töï mình khoâng naõo thaân, cuõng khoâng naõo ngöôøi, cuõng khoâng naõo caû hai. Vì sao? Vì thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy khoâng chaáp coù ngaõ, khoâng chaáp coù chuùng sinh, khoâng chaáp coù thoï maïng cho ñeán keû bieát, keû thaáy ñeàu khoâng theå coù

ñöôïc; khoâng theå coù ñöôïc saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc cho ñeán Trí nhaát

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57 663

thieát chuûng cuõng khoâng theå coù ñöôïc. Vì khoâng theå coù ñöôïc neân khoâng töï naõo mình, cuõng khoâng naõo ngöôøi, cuõng khoâng naõo caû hai. Hoïc thaàn chuù ñaïi minh aáy neân ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, quaùn taâm chuùng sinh, tuøy yù thuyeát phaùp. Vì sao? Vì chö Phaät quaù khöù hoïc thaàn chuù ñaïi minh aáy neân ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc; chö Phaät töông lai hoïc thaàn chuù ñaïi minh aáy, seõ ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc; chö Phaät hieän taïi hoïc thaàn chuù ñaïi minh aáy, neân ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Laïi nöõa, Kieàu-thi-ca! Ñoái vôùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät, neáu coù ngöôøi chæ vieát cheùp quyeån kinh ñeå taïi nhaø cuùng döôøng, khoâng thoï, khoâng ñoïc, khoâng tuïng, khoâng noùi, khoâng nhôù nghó ñuùng thì ôû choã aáy hoaëc ngöôøi, hoaëc phi nhaân cuõng khoâng theå tìm ñöôïc choã thuaän tieän ñeå phaù. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ Ba-la-maät aáy ñöôïc Trôøi Töù thieân vöông cho ñeán Trôøi A-ca- nò-tra trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi vaø Trôøi Töù thieân vöông cho ñeán Trôøi A-ca-nò-tra trong möôøi phöông voâ löôïng voâ soá theá giôùi thuû hoä. Nôi choã coù Baùt-nhaõ Ba-la-maät chö Thieân ñeàu ñeán cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, leã baùi roài ñi. Caùc thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy chæ vieát cheùp Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñeå taïi nhaø cuùng döôøng, khoâng thoï, khoâng ñoïc, khoâng tuïng, khoâng noùi, khoâng nhôù nghó ñuùng maø ñôøi nay ñöôïc coâng ñöùc nhö vaäy; thí nhö hoaëc ngöôøi, hoaëc suùc sinh ñi ñeán döôùi coäi Boà-ñeà, caùc beân trong ngoaøi, giaû söû ngöôøi hoaëc keû phi nhaân ñi ñeán, cuõng khoâng theå tìm ñöôïc thuaän tieän ñeå phaù. Vì sao? Vì choã aáy, chö Phaät quaù khöù töøng ôû nôi ñoù chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc; chö Phaät vò lai, chö Phaät hieän taïi cuõng ôû nôi ñoù chöùng Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Thaønh Phaät roài, thí cho taát caû chuùng sinh söï khoâng sôï khoâng haõi, laøm cho voâ löôïng voâ soá chuùng sinh thoï höôûng phöôùc laïc coõi trôøi coõi ngöôøi, cuõng laøm cho voâ löôïng voâ soá chuùng sinh ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn, cho ñeán ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Do naêng löïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät neân ôû choã aáy ñöôïc cung kính, leã baùi, höông hoa, anh laïc, höông boät, höông nöôùc, côø loïng, kyõ nhaïc cuùng döôøng. LUAÄN: Hoûi: Hieän coù ngöôøi thoï trì, ñoïc tuïng maø vaøo quaân traän bò ñao binh laøm toån thöông cho ñeán maát maïng; vaû laïi Phaät noùi nhaân duyeân cuûa nghieäp, chaúng phaûi bay giöõa khoâng, laëng döôùi bieån, khoâng choã naøo traùnh khoûi ñöôïc, sao trong ñaây Phaät laïi noùi ngöôøi ñoïc tuïng Baùt-nhaõ vaøo quaân traän ñao binh khoâng laøm thöông toån, cuõng khoâng maát maïng? Ñaùp: Coù hai thöù nghieäp nhaân duyeân: 1. Quyeát chaéc phaûi thoï baùo. 2. Khoâng quyeát chaéc phaûi thoï baùo. Quyeát chaéc phaûi thoï baùo theo trong

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57 664

kinh Phaùp Cuù noùi keä nhö vaäy; coøn trong ñaây noùi laø khoâng quyeát chaéc phaûi thoï baùo, neân noùi ñoïc tuïng Baùt-nhaõ, ñao binh khoâng laøm haïi. Thí nhö

ngöôøi maéc troïng toäi ñaïi nghòch phaûi cheát, tuy coù söùc maïnh, taøi baûo, cuõng khoâng theå cöùu khoûi; coù ngöôøi toäi tuy vaøo soå cheát, nhöng lyù coøn cöùu ñöôïc, duøng theá löïc, taøi vaät, lieán ñöôïc cöùu maïng, khoâng cöùu thì cheát. Thieän nam töû cuõng nhö vaäy, neáu khoâng coù toäi chaéc phaûi thoï baùo, tuy coù vieäc cheát ñeán, chí taâm tuïng ñoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät thì ñöôïc thoaùt khoûi; neáu khoâng tuïng thì khoâng khoûi cheát. Theá neân khoâng ñöôïc noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng coù theá löïc. Laïi nöõa, thieän nam töû, thieän nöõ nhaân neáu xa lìa aùc phaùp, ñieàu phuïc taâm mình, phieàn naõo giaûm döùt, nhaát taâm tin thaúng thieän phaùp, khoâng coù nghi hoái, töø laâu xa laïi ñaây, tu taäp phöôùc ñöùc, trí tueä, coù taâm töø-bi ñoái vôùi taát caû chuùng sinh, giaùo hoùa chuùng sinh, tröø boû aùc taâm thì Thieän nam töû nhö vaäy ñao binh khoâng laøm toån thöông, maïng khoâng cheát yeåu; nhö Phaät töï noùi nhaân duyeân: Suoát ñôøi tu Saùu Ba-la-maät, tröø ñao teân ba ñoäc nôi mình vaø ngöôøi khaùc. Tu naêm Ba-la-maät laø phöôùc ñöùc, tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø trí tueä. Do roäng tu taäp hai vieäc aáy neân khoâng bò maát maïng giöõa chöøng; thuoác ñoäc, nöôùc löûa v.v... cuõng nhö vaäy. Laïi nöõa, nhö naêng löïc chuù thuaät cuûa thaàn tieân ngoaïi ñaïo coøn laøm cho vaøo nöôùc khoâng chìm, vaøo löûa khoâng chaùy, truøng ñoäc khoâng caén, huoáng gì Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø chuù thuaät do möôøi löïc chö Phaät laøm nhaân thaønh töïu. Hoûi: Noùi nhö treân, vieäc aáy tin ñöôïc; coøn trong ñaây nay noùi khoâng thoï trì, ñoïc tuïng, nieäm töôûng Baùt-nhaõ, chæ coù vieát cheùp, cuùng döôøng thì laøm sao ñöôïc coâng ñöùc nhö vaäy? Ñaùp: Ngöôøi naøy ñöôïc coâng ñöùc cuõng ñoàng nhö treân. Vì sao? Vì coù ngöôøi tröôùc ñaõ nghe thaày giaûng nghóa Baùt-nhaõ, heát söùc öa thích, nhöng khoâng bieát vaên töï, xa lìa lôøi thaày daïy, khoâng theå ñoïc tuïng, maø chæ möôïn taøi baûo thueâ ngöôøi vieát cheùp, taän taâm cuùng döôøng, yù nguyeän ñoàng vôùi ngöôøi ñoïc tuïng, cho neân cuõng ñöôïc coâng ñöùc. Ngöôøi khoâng theå tìm ñöôïc choã thuaän tieän laø, vì ñöôïc chö thieân thuû hoä, vieäc aáy khoù tin, neân Phaät laáy caây Boà-ñeà laøm thí duï. Phaät do oai löïc Baùt-nhaõ, neân ôû taïi coäi Boà-ñeà thaønh ñaïo Voâ thöôïng; do oai löïc cuûa ñaïo Voâ thöôïng, neân choã aáy vaãn coù oai ñöùc, chuùng sinh ñi vaøo trong ñoù caùc söï aùc khoâng tìm ñöôïc choã thuaän tieän ñeå phaù, huoáng gì Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø meï cuûa chö Phaät maø thieän nam töû taän taâm cuùng döôøng sao laïi khoâng coù coâng ñöùc! KINH: Thích-ñeà-hoaøn nhôn baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân!

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57 665

Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân, vieát cheùp Baùt-nhaõ Ba-la-maät, duøng hoa höông, anh laïc cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng, neáu coù ngöôøi sau khi Phaät Nieát-baøn, hoaëc cuùng döôøng xaù lôïi, hoaëc xaây thaùp, cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, duøng hoa höông, anh laïc cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng, hai vieäc aáy vieäc naøo ñöôïc phöôùc nhieàu? Phaät baûo Thích-ñeà-hoaøn nhôn: Ta laïi hoûi oâng, tuøy yù oâng ñaùp. YÙ oâng nghó sao? Nhö Phaät ñöôïc Trí nhaát thieát chuûng vaø ñöôïc thaân naøy thì töø ñaâu hoïc ñaïo maø ñöôïc Trí nhaát thieát chuûng vaø ñöôïc thaân naøy? Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa: Phaät töø nôi Baùt-nhaõ Ba-la-maät hoïc maø ñöôïc Trí nhaát thieát chuûng vaø thaân töôùng toát aáy. Phaät

baûo Thích-ñeà-hoaøn nhôn: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Kieàu-thi-ca! Töø nôi Baùt-nhaõ Ba-la-maät hoïc maø ñöôïc Trí nhaát thieát chuûng. Kieàu-thi-ca! Khoâng phaûi do thaân naøy goïi laø Phaät, chính do ñöôïc Trí nhaát thieát chuûng neân goïi laø Phaät. Kieàu-thi-ca! Trí nhaát thieát chuûng aáy cuûa Phaät töø Baùt-nhaõ Ba-la-maät sinh ra. Kieàu-thi-ca! Vì vaäy, thaân Phaät aáy laø choã nöông ôû cuûa Trí nhaát thieát chuûng, Phaät nhaân thaân aáy ñöôïc Trí nhaát thieát chuûng. Thieän nam töû neân suy nghó raèng: Thaân aáy laø choã nöông ôû cuûa Trí nhaát thieát chuûng. Vì theá neân sau khi Ta Nieát-baøn, xaù lôïi neân ñöôïc cuùng döôøng. Laïi nöõa, Kieàu-thi-ca! Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân, neáu nghe Baùt- nhaõ Ba-la-maät maø vieát cheùp, thoï trì, thaân caän, ñoïc tuïng, nhôù nghó ñuùng, duøng höông hoa, anh laïc, höông boät, höông nöôùc, phan loïng, kyõ nhaïc cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, taùn thaùn thì thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy ñaõ cuùng döôøng Trí nhaát thieát chuûng. Kieàu-thi-ca! Vì theá, neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân cheùp Baùt-nhaõ Ba-la-maät, hoaëc thoï trì, thaân caän, ñoïc tuïng, giaûng noùi, nhôù nghó ñuùng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, duøng hoa höông, anh laïc cho ñeán kyõ nhaïc; cuùng döôøng, laïi coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân sau khi Phaät Nieát-baøn cuùng döôøng xaù lôïi, xaây thaùp, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, duøng hoa höông cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng thì thieän nam töû, thieän nöõ nhaân maø vieát cheùp Baùt-nhaõ Ba-la-maät thoï trì, cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn,duøng hoa höông, anh laïc cho ñeán kyõ nhaïc, ngöôøi aáy ñöôïc phöôùc nhieàu hôn. Vì sao? Vì töø Baùt- nhaõ Ba-la-maät sinh naêm Ba-la-maät, sinh noäi khoâng cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng, Boán nieäm xöù cho ñeán Möôøi taùm phaùp khoâng chung, heát thaûy Tam-muoäi, heát thaûy Thieàn ñònh, heát thaûy Ñaø-la-ni ñeàu töø Baùt- nhaõ Ba-la-maät sinh; vieäc thaønh töïu chuùng sinh, tònh coõi nöôùc Phaät ñeàu töø Baùt-nhaõ Ba-la-maät sinh; Boà-taùt gia toäc thaønh töïu, saéc thaân thaønh töïu, vaät nuoâi soáng thaønh töïu, quyeán thuoäc thaønh töïu, Ñaïi töø Ñaïi bi thaønh töïu

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57 666

ñeàu töø Baùt-nhaõ Ba-la-maät sinh; doøng lôùn Saùt-lôïi, doøng lôùn Baø-la-moân, ñaïi gia cö só ñeàu töø Baùt-nhaõ Ba-la-maät sinh; trôøi Töù thieân vöông cho ñeán trôøi A-ca-nò-tra, Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán A-la-haùn, Bích-chi Phaät, caùc Boà-taùt ma-ha-taùt, chö Phaät, Trí nhaát thieát chuûng cuûa chö Phaät ñeàu töø Baùt-nhaõ Ba-la-maät sinh. Baáy giôø Thích-ñeà-hoaøn nhôn baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Ngöôøi ôû coõi Dieâm-phuø-ñeà khoâng cuùng döôøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät, khoâng cung kính, khoâng toân troïng, khoâng taùn thaùn, vì hoï khoâng bieát cuùng döôøng, ñöôïc nhieàu lôïi ích ö? Phaät baûo Thích-ñeà-hoaøn nhôn: Kieàu-thi-ca! YÙ oâng nghó sao? Trong coõi Dieâm-phuø-ñeà ñöôïc maáy ngöôøi tin Phaät chaéc chaén khoâng bieán hoaïi; tin Phaùp, tin Taêng chaéc chaén khoâng bieán hoaïi? Maáy ngöôøi khoâng nghi Phaät, khoâng nghi Phaùp, khoâng nghi Taêng? Maáy ngöôøi coù taâm quyeát lieãu vôùi Phaät, vôùi Phaùp, vôùi Taêng? Thích-ñeà-hoaøn nhôn baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Ngöôøi Dieâm-phuø-ñeà coù loøng tin chaéc chaén khoâng bieán hoaïi ñoái vôùi Phaät Phaùp Taêng raát ít! Coù taâm khoâng nghi,

quyeát lieãu ñoái vôùi Phaät Phaùp Taêng cuõng ít! Kieàu-thi-ca! YÙ oâng nghó sao? ÔÛ coõi Dieâm-phuø-ñeà coù maáy ngöôøi tu ñöôïc Ba möôi baûy phaåm, Ba moân giaûi thoaùt, Taùm giaûi thoaùt, ñònh Chín thöù lôùp, Boán trí voâ ngaïi, Saùu thaàn thoâng? ÔÛ coõi Dieâm-phuø-ñeà ñöôïc maáy ngöôøi döùt ba kieát neân ñöôïc ñaïo Tu-ñaø-hoaøn? Maáy ngöôøi döùt ba kieát vaø moûng daâm, noä, si neân ñöôïc ñaïo Tö-ñaø-haøm? Maáy ngöôøi döùt naêm haï phaàn kieát neân chöùng ñöôïc ñaïo A-na-haøm? Maáy ngöôøi döùt naêm thöôïng phaàn kieát neân chöùng ñöôïc A-la-haùn? ÔÛ Dieâm-phuø-ñeà ñöôïc maáy ngöôøi caàu Bích-chi Phaät? Maáy ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc? Thích-ñeà-hoaøn nhôn baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Trong coõi Dieâm-phuø-ñeà ít ngöôøi tu ñöôïc Ba möôi baûy phaåm cho ñeán ít ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Phaät baûo Thích-ñeà-hoaøn nhôn: Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Kieàu-thi-ca! Ít ngöôøi coù loøng tin Phaät chaéc chaén khoâng bieán hoaïi, coù loøng tin Phaùp chaéc chaén khoâng bieán hoaïi, coù loøng tin Taêng chaéc chaén khoâng bieán hoaïi; ít ngöôøi khoâng nghi Phaät, khoâng nghi Phaùp, khoâng nghi Taêng; ít ngöôøi coù taâm quyeát lieãu ñoái vôùi Phaät, coù taâm quyeát lieãu ñoái vôùi Phaùp, coù taâm quyeát lieãu ñoái vôùi Taêng. Kieàu-thi-ca! Cuõng ít ngöôøi tu ñöôïc Ba möôi baûy phaåm, Ba moân giaûi thoaùt, Taùm giaûi thoaùt, ñònh Chín thöù lôùp, Boán trí voâ ngaïi, Saùu thaàn thoâng. Kieàu-thi-ca! Cuõng ít ngöôøi döùt ba kieát ñöôïc

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57 667

Tu-ñaø-hoaøn, döùt ba kieát vaø moûng daâm, noä, si ñöôïc Tö-ñaø-haøm, döùt naêm haï phaàn kieát ñöôïc A-na-haøm, döùt naêm thöôïng phaàn kieát ñöôïc A-la-haùn; ít ngöôøi caàu Bích-chi Phaät, trong ñoù cuõng ít ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, trong caùc ngöôøi phaùt taâm cuõng ít ngöôøi tu Boà- taùt ñaïo. Vì sao? Vì chuùng sinh aáy ñôøi tröôùc khoâng thaáy Phaät, khoâng nghe Phaùp, khoâng cuùng döôøng Tyø-kheo Taêng, khoâng boá thí, khoâng trì giôùi, khoâng nhaãn nhuïc, khoâng tinh taán, khoâng thieàn ñònh, khoâng trí tueä, khoâng nghe noäi khoâng, ngoaïi khoâng, cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng; cuõng khoâng nghe, khoâng tu Boán nieäm xöù cho ñeán Möôøi taùm phaùp khoâng chung; cuõng khoâng nghe, khoâng tu caùc moân Tam-muoäi, moân Ñaø-la-ni, cuõng khoâng nghe khoâng tu Nhaát thieát trí, Trí nhaát thieát chuûng. Kieàu-thi-ca! Do nhaân duyeân aáy, neân bieát ít coù chuùng sinh tin Phaät moät caùch chaéc chaén khoâng bieán hoaïi, tin Phaùp moät caùch chaéc chaén khoâng bieán hoaïi, tin Taêng moät caùc chaéc chaén khoâng bieán hoaïi, cho ñeán ít coù chuùng sinh caàu ñaïo Bích-chi Phaät, trong ñoù cuõng ít coù chuùng sinh phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc; trong soá phaùt taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, ít coù chuùng sinh tu Boà-taùt ñaïo; trong soá aáy cuõng ít coù chuùng sinh chöùng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Kieàu-thi-ca! Ta duøng Phaät nhaõn thaáy ôû phöông ñoâng voâ löôïng voâ soá chuùng sinh phaùt taâm, tu taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, tu Boà-taùt ñaïo, chuùng sinh aáy vì xa lìa löïc phöông tieän Baùt-nhaõ Ba-la-maät, neân chæ hoaëc moät hoaëc hai ngöôøi ñöôïc ôû ñòa vò baát thoái, coøn phaàn nhieàu rôi vaøo ñòa vò Thanh-vaên, Bích-chi Phaät; phöông nam, taây, baéc,

boán goùc, treân döôùi cuõng nhö vaäy. Vì vaäy, Kieàu-thi-ca! Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân phaùt taâm caàu Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, neân nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät, neân thoï trì, thaân caän, ñoïc tuïng, giaûng noùi, nhôù nghó ñuùng. Thoï trì, thaân caän, ñoïc tuïng, giaûng noùi, nhôù nghó ñuùng roài, neân cheùp quyeån kinh cuùng döôøng, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, duøng hoa höông, anh laïc cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng. Ñoái vôùi caùc thieän phaùp khaùc thuoäc vaøo Baùt-nhaõ Ba-la-maät cuõng neân nghe, thoï trì cho ñeán nhôù nghó ñuùng. Nhöõng gì laø caùc thieän phaùp khaùc? Ñoù laø Thí Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Taán Ba-la-maät, Thieàn Ba-la-maät, noäi khoâng, ngoaïi khoâng cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng; caùc moân Tam-muoäi, caùc moân Ñaø-la-ni, Boán nieäm xöù cho ñeán Möôøi taùm phaùp khoâng chung, Ñaïi töø Ñaïi bi. Voâ löôïng caùc thieän phaùp nhö vaäy ñeàu thuoäc vaøo Baùt-nhaõ Ba- la-maät, cuõng neân nghe, thoï trì cho ñeán nhôù nghó ñuùng. Vì sao? Vì thieän

nam töû, thieän nöõ nhaân aáy seõ nghó nhö vaày: Xöa Phaät khi laøm Boà-taùt, tu nhö vaäy, hoïc nhö vaäy, nghóa laø tu hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät, Thieàn Ba-la- maät, Taán Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Thí Ba-la-maät, noäi khoâng, cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng, caùc moân Tam-muoäi, caùc moân Ñaø-la-ni, Boán nieäm xöù cho ñeán Möôøi taùm phaùp khoâng chung, Ñaïi töø Ñaïi bi. Voâ löôïng Phaät phaùp nhö vaäy, chuùng ta cuõng neân tu hoïc. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø phaùp chuùng ta toân quyù, Thieàn Ba-la-maät cho ñeán voâ löôïng caùc thieän phaùp khaùc cuõng laø phaùp chuùng ta toân quyù. Ñoù laø phaùp aán cuûa chö Phaät, phaùp aán cuûa caùc Bích-chi Phaät, A-la-haùn, A-na-haøm, Tö-ñaø-haøm, Tu-ñaø-hoaøn. Chö Phaät hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät aáy cho ñeán Trí nhaát thieát chuûng maø ñöôïc ñeán bôø kia. Caùc Bích-chi Phaät, A-la-haùn, A-na-haøm, Tö-ñaø-haøm, Tu-ñaø-hoaøn cuõng hoïc Baùt-nhaõ Ba-la- maät aáy cho ñeán Trí nhaát thieát chuûng neân ñöôïc ñeán bôø kia. Kieàu-thi-ca! Vì vaäy, hoaëc Phaät taïi theá, hoaëc Phaät Nieát-baøn roài, thieän nam töû, thieän nöõ nhaân neân nöông döïa Baùt-nhaõ Ba-la-maät, Thieàn Ba-la-maät, Taán Ba-la- maät, Nhaãn Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Thí Ba-la-maät cho ñeán cuõng neân nöông töïa Trí nhaát thieát chuûng. Vì sao? Vì Baùt-nhaõ Ba-la-maät cho ñeán Trí nhaát thieát chuûng laø choã nöông döïa cuûa Thanh-vaên, Bích-chi Phaät, Boà-taùt ma-ha-taùt cho ñeán theá gian trôøi, ngöôøi, A-tu-la. LUAÄN: Hoûi: Phaät ñaõ nhieàu caùch taùn thaùn coâng ñöùc Baùt-nhaõ, nay Thích-ñeà-hoaøn nhôn côù sao ñem xaù lôïi cuûa Phaät so saùnh vôùi coâng ñöùc Baùt-nhaõ nhieàu ít? Ñaùp: Ngöôøi tín caên nhieàu öa cuùng döôøng xaù lôïi; ngöôøi tueä caên nhieàu, öa ñoïc tuïng kinh phaùp. Theá neân hoûi coù ngöôøi cheùp Kinh cuùng döôøng, coù ngöôøi cuùng döôøng xaù lôïi, beân naøo coâng ñöùc nhieàu? Nghóa hoa höông, anh laïc nhö tröôùc ñaõ noùi. YÙ oâng nghó sao laø, trong boán caùch hoûi ñaùp, ñaây laø ñaùp baèng caùch hoûi laïi. Theá neân Phaät lieàn hoûi laïi Thích-ñeà-hoaøn nhôn: Hoaëc coù ngöôøi cuùng döôøng xaù lôïi ñöôïc phöôùc ñöùc nhieàu, hoaëc coù ngöôøi cuùng döôøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñöôïc phöôùc ñöùc nhieàu laø tuøy theo loøng ngöôøi, Phaät khoâng theå ñaùp nhaát ñònh,

cho neân hoûi laïi. Töø trong Baùt-nhaõ Ba-la-maät sinh naêm Ba-la-maät laø, trong phaåm sau Phaät töï noùi: Khoâng coù phöông tieän trí tueä maø boá thí hoài höôùng, thì khoâng goïi laø Thí Ba-la-maät; Möôøi taùm khoâng, töùc laø trí tueä, trí tueä laøm nhaân duyeân sinh Boán nieäm xöù, cho ñeán Trí nhaát thieát chuûng; tuy chaúng phaûi taát caû ñeàu laø trí tueä, maø vì ñoàng taùnh neân laáy trí tueä laøm chuû; theá neân noùi töø trí tueä sinh. Nhôø tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp, neân thoâng ñaït boá thí, trì giôùi v.v... Neáu khoâng ñöôïc thaät töôùng

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 57 669

Baùt-nhaõ thì khoâng theå thoâng ñaït boá thí, trì giôùi. Vì sao? Vì neáu heát thaûy ñeàu khoâng, thì khoâng coù toäi khoâng coù phöôùc, caàn gì phaûi boá thí, trì giôùi? Neáu laø thaät töôùng caùc phaùp thì khoâng neân töø nhaân duyeân sinh, vì tröôùc ñaõ coù. Neáu chuùng sinh laø thöôøng thì thí nhö hö khoâng, cuõng khoâng coù ai cheát; neáu voâ thöôøng thì thaàn thöùc theo thaân dieät, cuõng khoâng coù toäi phöôùc ñôøi sau? Neáu khoâng coù chuùng sinh, thì ñaâu coù toäi gieát, nhö vaäy cuõng khoâng coù giôùi khoâng saùt sinh v.v...? Neáu ñöôïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät thaät töôùng aáy thì khoâng rôi vaøo hai beân coù, khoâng; duøng lyù trung ñaïo thoâng ñaït boá trí, trì giôùi v.v..., do quaû baùo cuûa boá thí, trì giôùi maø coù doøng lôùn Saùt-lôïi, cho ñeán coù chö Phaät Hoûi: Ngöôøi coõi Dieâm-phuø-ñeà phaàn nhieàu tham phöôùc ñöùc lôïi loäc, côù sao khoâng cuùng döôøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät? Ñaùp: Vì ngöôøi trí ít, neân khoâng bieát cuùng döôøng Baùt-nhaõ, khoâng loãi; thí nhö baùu thaät, ngöôøi ñui khoâng bieát. Vì ôû Dieâm-phuø-ñeà ngöôøi chæ tin Tam baûo maø coøn ít, huoáng nöõa laø thöïc haønh? Phaät muoán khieán Thích-ñeà-hoaøn nhôn töï noùi, cho neân hoûi laïi coù bao nhieâu ngöôøi ñoái vôùi Tam baûo coù loøng tin khoâng bieán hoaïi. Hoûi: Loøng tin khoâng bieán hoaïi, khoâng nghi, quyeát lieãu, coù gì sai khaùc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi, khoâng coù sai khaùc, vì Phaät trang nghieâm nhieàu caùch noùi ñeå khai ngoä loøng ngöôøi. Coù ngöôøi noùi ñoái vôùi Tam baûo coù ñöôïc loøng tin khoâng bieán hoaïi. Sao bieát? Vì khoâng nghi ngôø. Sao bieát khoâng nghi ngôø? Vì quyeát lieãu. Hoûi: Khoâng nghi, quyeát lieãu coù gì sai khaùc? Ñaùp: Ñaàu tin Tam Baûo, neân aáy laø khoâng nghi; trí tueä roát raùo neân quyeát lieãu, thí nhö loäi nöôùc, môùi böôùc vaøo laø khoâng nghi, qua ñeán bôø kia laø quyeát lieãu. Do löïc ba phaàn Thaùnh giôùi laø chaùnh ngöõ, chaùnh nghieäp, chaùnh maïng, neân loøng tin khoâng bieán hoaïi; do löïc boán phaàn laø chaùnh tö duy, chaùnh tin taán, chaùnh nieäm, chaùnh ñònh neân khoâng nghi; do löïc phaàn chaùnh kieán neân quyeát lieãu. Laïi nöõa, trong kieán ñeá ñaïo laø loøng tin khoâng bieán hoaïi; trong tö duy ñaïo, laø khoâng nghi, trong voâ hoïc ñaïo laø quyeát lieãu. Nhö vaäy nhieàu caùch phaân bieät ba vieäc aáy. Ñöôïc quaû baùo gì? Töø Ba möôi baûy phaåm ñeán Saùu thaàn thoâng, ñoù laø quaû höõu vi; ba kieát döùt heát cho ñeán phieàn naõo vaø taäp khí döùt heát, ñoù laø quaû voâ vi; ñöôïc quaû baùo nhö vaäy. Thích-ñeà-hoaøn nhôn coù quaû baùo sinh ra ñaõ coù khaû naêng bieát taâm ngöôøi khaùc, cuõng töøng laáy thieân nhó nghe caùc ñaïo sai khaùc. Laïi, vì ñaây laø

ñaïi Boà-taùt lôïi caên, vaøo Tam-muoäi quaùn taâm chuùng sinh, neân bieát ñöôïc caùc ñaïo sai khaùc. Theá neân ñaùp laïi Phaät: Ngöôøi thaâm tín ít; ngöôøi Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán ngöôøi môùi phaùt taâm caàu Phaät ñaïo caøng ít hôn, caøng ít neân khoâng bieát cuùng döôøng Baùt-nhaõ. Vì sao ít? Vì trong sinh töû ñôøi tröôùc, khoâng töøng nghe danh hieäu Tam Baûo, cho ñeán khoâng nghe teân Trí nhaát thieát chuûng. Phaät muoán laøm chöùng vieäc treân, neân noùi Ta nay duøng Phaät nhaõn xem möôøi phöông voâ löôïng voâ soá chuùng sinh, ngöôøi phaùt taâm Voâ thöôïng ñaïo, vì xa lìa löïc phöông tieän Baùt-nhaõ neân chæ hoaëc moät hoaëc hai ngöôøi truù ñòa vò baát thoái. Caùc thieän phaùp khaùc thuoäc vaøo Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø, chæ cho caùc Kinh khaùc nhö kinh Phaùp Hoa, kinh Maät Tích v.v... Nghóa trong möôøi boä Kinh ñoàng vôùi Baùt-nhaõ laø caùc kinh tuy khoâng goïi laø kinh Baùt-nhaõ Ba-la-maät, song nghóa lyù ñoàng vôùi Baùt-nhaõ Ba-la- maät. Hoûi: Laøm sao Tu-ñaø-hoaøn cuõng hoïc Baùt-nhaõ Ba-la-maät cho ñeán hoïc Trí nhaát thieát chuûng ñeán hoïc Trí nhaát thieát chuûng ñöôïc ñeán bôø kia? Ñaùp: Trong ñaây Saùu Ba-la-maät, Ba moân giaûi thoaùt, Ba möôi baûy phaåm v.v... cho ñeán Trí nhaát thieát chuûng, noù chaúng phaûi laø rieâng cuûa Boà-taùt maø caû ba thöøa chung coù, theo phaàn hoïc. KINH: Kieàu-thi-ca! Neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân sau khi Phaät Nieát-baøn, vì cuùng döôøng Phaät neân döïng thaùp baûy baùu cao moät do tuaàn, duøng höông trôøi, hoa trôøi, anh laïc trôøi, höông boät trôøi, höông nöôùc trôøi, aùo trôøi, phan loïng trôøi, kyõ nhaïc trôøi cuùng döôøng, cuùng kính, toân troïng, taùn thaùn thì naøy Kieàu-thi-ca, yù oâng nghó sao? Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy, do nhaân duyeân ñoù ñöôïc phöôùc nhieàu chaêng? Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa:Baïch ñöùc Theá Toân! Raát nhieàu! Raát nhieàu! Phaät daïy: Khoâng nhö vaäy. Neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân nghe Baùt-nhaõ Ba-la-maät maø vieát cheùp, thoï trì, thaân caän, nhôù nghó ñuùng, taâm khoâng lìa Taùt-baø-nhaõ, cuõng cung kính, toân troïng, taùn thaùn, hoaëc hoa höông, anh laïc, höông boät, höông nöôùc, phan loïng, kyõ nhaïc cuùng döôøng, thì thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy phöôùc ñöùc nhieàu hôn. Phaät daïy: Kieàu-thi-ca! Khoâng keå moät thaùp baûy baùu, neáu thieän nam töû, thieän nöõ nhaân vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, döïng thaùp baûy baùu khaép coõi Dieâm-phuø-ñeà ñeàu cao moät do tuaàn, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, hoa höông, anh laïc, phan loïng, kyõ nhaïc cuùng döôøng thì naøy Kieàu-thi-ca, yù oâng nghó sao? Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy ñöôïc

phöôùc nhieàu chaêng? Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa: Baïch ñöùc Theá Toân! Phöôùc kia raát nhieàu. Phaät daïy: Khoâng nhö vaäy. Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân, cuùng döôøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät nhö tröôùc, thì phöôùc aáy raát nhieàu. Kieàu-thi-ca! Laïi khoâng keå vieäc döïng thaùp baûy baùu khaép coõi Dieâm-phuø-ñeà, neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, döïng thaùp baûy baùu khaép boán chaâu thieân haï ñeàu cao moät

do tuaàn, cuùng döôøng nhö tröôùc thì naøy Kieàu-thi-ca, yù oâng nghó sao? Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy ñöôïc phöôùc nhieàu chaêng? Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa: Raát nhieàu, raát nhieàu, baïch ñöùc Theá Toân! Phaät daïy: Khoâng nhö vaäy. Neáu thieän nam töû, thieän nöõ nhaân vieát cheùp, gìn giöõ Baùt-nhaõ Ba-la-maät, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, hoa höông cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng, thì phöôùc aáy raát nhieàu. Kieàu-thi-ca! Laïi khoâng keå vieäc döïng thaùp baûy baùu khaép boán chaâu thieân haï, neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân, vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, döïng thaùp baûy baùu khaép tieåu thieân theá giôùi ñeàu cao moät do tuaàn, cuùng döôøng nhö tröôùc thì naøy Kieàu-thi-ca, yù oâng nghó sao? Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy ñöôïc phöôùc nhieàu chaêng? Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa: Raát nhieàu! Phaät daïy: Khoâng nhö vaäy! Neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân cheùp Baùt-nhaõ Ba-la-maät, thoï, trì, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, hoa höông cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng, thì phöôùc aáy raát nhieàu. Kieàu-thi-ca! Laïi khoâng keå vieäc döïng thaùp baûy baùu khaép tieåu thieân theá giôùi, neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhôn vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, döïng thaùp baûy baùu khaép hai ngaøn trung theá giôùi, ñeàu cao moät do tuaàn, cuùng döôøng nhö tröôùc thì vaãn khoâng baèng cuùng döôøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät, phöôùc aáy raát nhieàu. Kieàu-thi-ca! Laïi khoâng keå vieäc döïng thaùp baûy baùu khaép hai ngaøn trung theá giôùi, neáu thieän nam töû, thieän nöõ nhaân vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, döïng thaùp baûy baùu khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi ñeàu cao moät do tuaàn, troïn ñôøi cuùng döôøng hoa trôøi, höông trôøi, anh laïc trôøi cho ñeán kyõ nhaïc trôøi thì theo yù oâng nghó sao? Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy ñöôïc phöôùc nhieàu chaêng? Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa: Baïch ñöùc Theá Toân! Raát nhieàu, raát nhieàu! Phaät daïy: Khoâng nhö vaäy. Neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân, vieát

cheùp, giöõ gìn Baùt-nhaõ Ba-la-maät, cung kính, toân troïng, taùn thaùn, cuùng döôøng hoa höông, cho ñeán kyõ nhaïc, thì phöôùc aáy raát nhieàu. Kieàu-thi-ca! Laïi khoâng keå vieäc döïng thaùp baûy baùu khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, neáu coù chuùng sinh trong ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, moãi moãi chuùng sinh vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, ñeàu döïng thaùp baûy baùu cung kính, toân troïng, taùn thaùn, cuùng döôøng hoa höông cho ñeán kyõ nhaïc, vaø neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân, vieát cheùp giöõ gìn Baùt-nhaõ Ba-la-maät, cho ñeán nhôù nghó ñuùng, taâm khoâng lìa Taùt-baø-nhaõ, cuõng cung kính, toân troïng, taùn thaùn, cuùng döôøng höông hoa, anh laïc cho ñeán kyõ nhaïc, thì ngöôøi aáy ñöôïc phöôùc ñöùc raát nhieàu. Thích-ñeà-hoaøn nhôn baïch Phaät: Baïch ñöùc Theá Toân! Ñuùng vaäy, ñuùng vaäy! Ngöôøi aáy cung kính, cuùng döôøng, toân troïng, taùn thaùn Baùt-nhaõ Ba-la-maät thôøi töùc laø cuùng döôøng Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi chaêng? Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu chuùng sinh nhieàu nhö caùt soâng Haèng trong theá giôùi möôøi phöông, moãi moãi chuùng sinh vì cuùng döôøng Phaät, sau khi Phaät Nieát-baøn, ñeàu döïng thaùp baûy baùu, cao moät do tuaàn, ngöôøi aáy hoaëc moät kieáp, hoaëc non moät kieáp cung kính, toân troïng, taùn thaùn, hoa höông

cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng thì baïch ñöùc Theá Toân! Thieän nam töû, thieän nöõ nhaân aáy ñöôïc phöôùc nhieàu chaêng? Phaät daïy: Raát nhieàu! Thích-ñeà-hoaøn nhôn thöa: Neáu coù thieän nam töû, thieän nöõ nhaân vieát cheùp, giöõ gìn Baùt-nhaõ Ba-la-maät cho ñeán nhôù nghó ñuùng, cuõng cung kính, toân troïng, taùn thaùn, hoa höông cho ñeán kyõ nhaïc cuùng döôøng, phöôùc aáy raát nhieàu. Vì sao? Baïch ñöùc Theá Toân! Vì taát caû phaùp laønh ñeàu thuoäc vaøo Baùt-nhaõ Ba-la-maät, ñoù laø Möôøi thieän ñaïo, Boán thieàn, Boán taâm voâ löôïng, Boán ñònh voâ saéc, Ba möôi baûy phaåm, Ba moân giaûi thoaùt, khoâng, voâ töôùng, voâ taùc, Boán ñeá Khoå, Taäp, Dieät, Ñaïo; Saùu thaàn thoâng, Taùm giaûi thoaùt, ñònh Chín thöù lôùp, Thí Ba-la-maät, Giôùi Ba-la-maät, Nhaãn Ba-la-maät, Taán Ba-la-maät, Thieàn Ba-la-maät, Baùt-nhaõ Ba-la-maät, noäi khoâng cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng, caùc moân Tam-muoäi, moân Ñaø- la-ni, Möôøi löïc Phaät, Boán ñieàu khoâng sôï, Boán trí voâ ngaïi, Ñaïi töø Ñaïi bi, Möôøi taùm phaùp khoâng chung, Nhaát thieát trí, Ñaïo chuûng trí, Trí nhaát thieát chuûng. Baïch ñöùc Theá Toân! AÁy goïi laø phaùp aán cuûa heát thaûy chö Phaät. Töø trong phaùp aáy, heát thaûy Thanh-vaên, Bích-chi Phaät, chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi hoïc phaùp aáy ñöôïc qua bôø kia. LUAÄN: Baùt-nhaõ Ba-la-maät hoaëc nghe, thoï trì, ñoïc tuïng coù voâ löôïng coâng ñöùc. Laïi muoán noùi nöõa neân duøng vieäc hieän tieàn thí duï chöùng minh,

ngöôøi troâng thaáy thaùp ñaát cao lôùn, lieàn sinh taâm cho raèng vò chuû thaùp aáy phöôùc ñöùc raát lôùn, huoáng gì döïng thaùp baûy baùu cao moät do tuaán, theá neân Phaät laáy thaùp ñeå ví duï. Hoûi: Thaùp aáy laø thaät hay giaû? Ñaùp: Phaät muoán khieán ngöôøi bieát phaân bieät phöôùc ñöùc nhieàu ít neân laáy thí duï, khoâng neân hoûi noù thaät hay giaû. Coù ngöôøi noùi: Coù thaät, coù giaû. Nhö sau khi Phaät Ca-dieáp Nieát-baøn, coù quoác vöông teân Caùt leâ caät, luùc aáy ngöôøi soáng hai vaïn tuoåi. Quoác vöông aáy vì cuùng döôøng xaù lôïi neân döïng thaùp baûy baùu, cao naêm möôi daëm. Laïi ñôøi quaù khöù coù Chuyeån luaân Thaùnh vöông, teân laø Ñöùc Chuû, trong moät ngaøy döïng naêm traêm thaùp, cao naêm möôi do tuaàn. ÔÛ ñaây noùi khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, vieäc aáy laø giaû ví duï. Coù ngöôøi noùi: Ñeàu laø thaät coù, nhö tieåu quoác vöông, tuøy söùc döïng thaùp baûy baùu, ñaïi quoác vöông coù theå döïng thaùp baûy baùu cao moät do tuaàn, hoaëc quaù moät do tuaàn. Tieåu Chuyeån luaân vöông coù theå döïng thaùp baûy baùu khaép boán chaâu thieân haï, ñaïi Chuyeån luaân vöông coù theå döïng thaùp baûy baùu quaù boán chaâu thieân haï, Phaïm-thieân vöông chuû ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi, laø ñeä töû Phaät, taâm coù theå sinh bieán hoùa, döïng thaùp cao ñeán Phaïm-thieân, khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi. Hoaëc coù Boà-taùt ñöôïc moân Ñaø-la-ni, caùc moân Tam-muoäi, haønh saâu Saùu Ba-la-maät, neân sau khi Phaät dieät ñoä, coù theå döïng thaùp baûy baùu khaép ba ngaøn ñaïi thieân theá giôùi. Khaép laø noùi nhieàu, chöù khoâng phaûi noùi giöõa ñoù khoâng dung xen thöù gì khaùc. Sau noùi moãi moãi chuùng sinh coù nghóa laø thí chuû nhieàu neân phöôùc ñöùc nhieàu. Trong ñaây Phaät töï noùi nhaân duyeân ñöôïc phöôùc laø möôøi thieän ñaïo cho ñeán Trí nhaát thieát chuûng ñeàu nhieáp thuoäc trong Baùt-nhaõ

Ba-la- maät. Hoøa hôïp vôùi phaùp aáy, goïi laø Baùt-nhaõ Ba-la- maät. Trong Baùt-nhaõ aáy, chæ xuaát sinh Phaät, coøn neân cuùng döôøng, huoáng gì xuaát sinh caû ba thöøa, cho ñeán söï an vui trong coõi trôøi coõi ngöôøi ñeàu nhaân nôi Baùt-nhaõ Ba-la- maät maø coù, laïi khoâng cuùng döôøng ö? Xaù lôïi laø phaùp voâ kyù, laø choã nöông töïa cuûa caùc phaùp laønh; neân veà sau hay cho ngöôøi quaû baùo. Tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät hieän thôøi ñöôïc quaû, töông lai ñöôïc baùo. --------o0o-------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.